

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **T. R.,** zastoupené JUDr. Koljou Kubíčkem, advokátem, se sídlem Urbánkova 3360, Praha 4, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 9. 2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2010, č. j. 17 Cad 107/2008 - 72,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Koljovi Kubíčkovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1600 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí kasační stížností ze dne 3. 6. 2010 proti usnesení Krajského soudu Ostrava (dále též „krajský soud“) č. j. 17 Cad 107/2008 - 72, kterým bylo rozhodnuto o žádosti JUDr. Stanislava Grosse o zproštění povinnosti zastupovat žalobkyni v probíhajícím řízení tak, že soud JUDr. Stanislava Grosse, advokáta, se sídlem Praha - Karlín, Sokolovská 24/37, povinnosti zastupovat žalobkyni nezprošťuje.

Současně stěžovatelka požádala o ustanovení zástupce pro řízení o této kasační stížnosti. Stěžovatelce byl na základě této žádosti usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 17 Cad 107/2008 - 84 ustanoven zástupcem JUDr. Kolja Kubíček, který stěžovatelčinu kasační stížnost doplnil.

V precizním odůvodnění kasační stížností napadeného usnesení krajský soud uvedl, že JUDr. Stanislav Gross argumentuje ve své žádosti o zproštění zastupování stěžovatelky jednak tím, že mu stěžovatelkou nebyla poskytována potřebná součinnost a dále uvádí, že má za to, že došlo ke ztrátě důvěry mezi ním a stěžovatelkou. Ohledně tvrzeného neposkytnutí součinnosti ze strany stěžovatelky (které mělo spočívat v tom, že po konzultaci s advokátem přislíbila stěžovatelka vyjádření, což nesplnila, namísto toho poslala níže uvedený e-mail) soud dospěl k závěru, že se jedná o první a zřejmě jediný případ neposkytnutí součinnosti, který navíc mohl být způsoben nejistotou stěžovatelky ohledně vyřízení jejího již učiněného podání, a proto jej nelze vyhodnotit jako natolik intenzivní, aby odůvodňovalo tak razantní zásah soudu, jaký byl JUDr. Stanislavem Grossem navrhován. Dále se krajský soud podrobně zabýval otázkou narušení vzájemné důvěry mezi stěžovatelkou a jí ustanoveným zástupcem JUDr. Stanislavem Grossem, které - ač nebylo JUDr. Grossem v návrhu konkretizováno - mělo zřejmě vyplývat z e-mailu stěžovatelky ze dne 3. 5. 2010 přiloženého JUDr. Stanislavem Grossem k jeho návrhu. V tomto e-mailu se stěžovatelka zdvořile snaží vyjasnit vztah mezi ní a jí ustanoveným zástupcem, a to ohledně případného střetu zájmů. Nejistota stěžovatelky ohledně případného střetu zájmů vyplývala z mediálních informací, že JUDr. Stanislav Gross byl zainteresován na záležitostech Třineckých železáren, a. s., případně společnosti MORAVIA ENERGO v době, kdy byl členem vlády, která rozhodovala o věcech Třineckých železáren, a. s. Stěžovatelka uvádí, že informace médií sice bere s rezervou, ale i přesto svůj dotaz vznáší vzhledem k tomu, že právě dnešní Třinecké železárny, a. s., odpovídají za úraz, který jí podle jejího názoru přivodil plnou invaliditu. Stěžovatelka měla v úmyslu vyjasnit, zda nemůže z tohoto důvodu u JUDr. Stanislava Grosse dojít k vyloučení ze zastupování pro střet zájmů. Přitom stěžovatelka nijak netvrdí, že JUDr. Stanislav Gross by měl být na záležitostech Třineckých železáren, a. s., skutečně jakkoliv zainteresován, pouze se s ohledem na existující mediální sdělení na tyto otázky JUDr. Stanislava Grosse ptá. Krajský soud konstatuje, že osoba, která kdy přijala úřad takto vysoce postaveného ústavního činitele, si musí být již předem vědoma zvýšeného zájmu veřejnosti (potažmo médií) o svou osobu, a to i pod rizikem zkreslených nebo nepravdivých informací šířených o ní. O takové osobě se jistě nejméně v průběhu výkonu její funkce vytváří jistý mediální obraz mající následně vliv i na zapojení této osoby do jejího dalšího běžného profesního života po skončení výkonu funkce. Tím však dle názoru krajského soudu nemůže být nijak dotčen rozsah práv a povinností vztahujících se k povolání, které tato osoba po skončení veřejné funkce vykonává. Dle názoru krajského soudu tedy nebyly doloženy skutečnosti, které by ve smyslu § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), skutečně zasahovaly do vzájemné důvěry stěžovatelky a ustanoveného advokáta. S ohledem na to a na skutečnost, že míru nesoučinnosti stěžovatelky lze považovat za nepatrnou dospěl krajský soud k závěru, že není v současnosti na místě JUDr. Stanislava Grosse zprostit povinnosti zastupovat stěžovatelku v tomto řízení.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka sama kasační stížnost ze dne 3. 6. 2010, v níž nejprve obšírně vylíčila skutkové okolnosti svého případu a na závěr uvedla, že kasační stížnost podává z procesní opatrnosti, protože jako laik je nyní zcela v nejistotě, jak má v řízení dále postupovat a zda JUDr. Stanislav Gross jako její soudem ustanovený zástupce bude v jejím případě skutečně postupovat v souladu se zákonem o advokacii. Tato kasační stížnost, kterou podala stěžovatelka sama byla doplněna podáním ustanoveného zástupce stěžovatelky JUDr. Kolji Kubíčka ze dne 15. 6. 2010. V tomto podání je uvedeno, že kasační stížnost je podána za stěžovatelku proti celému výroku napadeného usnesení krajského soudu a z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb. Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). V tomto podání zástupce stěžovatelky uvádí, že krajský soud nezohlednil podstatnou skutečnost, že jelikož JUDr. Stanislav Gross blíže nespecifikoval důvody ztráty důvěry ve vztahu mezi ním a stěžovatelkou a pouze přiložil k žádosti e-mail stěžovatelky s dotazem na případný střet zájmů, nelze vyloučit, že advokát JUDr. Stanislav Gross podal svoji žádost o zproštění z toho důvodu, že si stěžovatelkou obávaný střet zájmů uvědomil a důvod nesoučinnosti mezi ním a stěžovatelkou byl pak jen důvodem zástupným. Obava stěžovatelky je tedy dle názoru jejího zástupce v této chvíli odůvodněná, byť byla nebo by se ukázalo, že je neopodstatněná. Kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu se tedy jeví dle názoru zástupce stěžovatelky jako neodpovídající zjištěnému skutkovému stavu, protože reaguje pouze na část skutkového problému. Dále podle názoru zástupce stěžovatelky tím, že JUDr. Stanislav Gross nechtěl reagovat, nebyl schopen reagovat a nereagoval nijak na podezření stěžovatelky ohledně případného střetu zájmů, byla narušena nezbytná důvěra mezi JUDr. Stanislavem Grossem a stěžovatelkou. Kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu tedy podle názoru zástupce stěžovatelky nezohlednilo právo advokáta k podání žádosti o zproštění povinnosti zastupovat klientku ani nezohlednilo právo klientky být zastupována v souladu se zákonem, pročež jde o rozhodnutí učiněné v rozporu se zákonem. V závěru tohoto podání zástupce stěžovatelky navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Poté byla kasační stížnost opět doplněna podáním zástupce stěžovatelky ze dne 30. 7. 2010, které obsahuje doplnění části odůvodnění kasační stížnosti. V tomto podání (učiněném dle zástupce stěžovatelky na výslovný písemný pokyn stěžovatelky) stěžovatelka popisuje svůj postup v řízení ještě před tím, než jí byl ustanoven zástupcem JUDr. Stanislav Gros, postup, jakým po ustanovení kontaktovala JUDr. Stanislava Grosse a jak si s ním domluvila schůzku a průběh této schůzky. Dále popisuje svoji další komunikaci s JUDr. Stanislavem Grossem ohledně svých obav z případného střetu zájmů a k podání přikládá své kopie e-mailové korespondence JUDr. Stanislavu Grossovi ohledně tohoto problému. Stěžovatelka dále uvádí, že JUDr. Stanislavu Grossovi i přes své obavy ohledně možného střetu zájmů zaslala e-mailem zdravotní dokumentaci, kterou považovala za důležitou. (Kopii toho e-mailu opět stěžovatelka přikládá k podání.) Stěžovatelka dále uvádí, že e-mailem ze dne 3. 6. 2010 opět urgovala JUDr. Stanislava Grosse o sdělení, zda má nějakou bližší návaznost na Třinecké železárny, a. s., a zároveň mu sdělila umístění svých zdravotních materiálů i s podrobnou chronologií na internetu, přičemž její syn zaslal e-maily JUDr. Stanislavu Grossovi přístupové údaje na tyto stránky. (Kopie zmiňovaných e-mailových zpráv stěžovatelka opět dokládá.) Stěžovatelka dále uvádí, že si nechala úředně ověřit originály lékařských zpráv a tyto ověřené listiny pak podala na podatelnu krajského

soudu. Stěžovatelka závěrem konstatuje, že JUDr. Stanislav Gross jí nikdy nedal číslo mobilního telefonu a číslo mobilního telefonu jeho zmocněnkyně Mgr. M. Š. též stěžovatelka zjistila až z razítka na plné moci ze dne 7. 7. 2010. Stěžovatelka dále uvádí, že v současné době je po telefonickém rozhovoru s JUDr. Stanislavem Grossem dohodnuta, že vyčkají rozhodnutí zdejšího soudu. Stěžovatelka dále uvádí, že má v současné době pokažený počítač. K podání stěžovatelka připojila též své vyjádření k posudku PK MPSV Ostrava ze dne 24. 6. 2010, kopii protokolu o jednání posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 29. 2. 2000, kopii protokolu o jednání posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 7. 7. 2000, kopie lékařských nálezů ze dne 22. 2. 2008, 6. 3. 2008, 27. 5. 2010, kopii Informace týkající se posuzování zdravotního stavu ve věci žádosti o příspěvek na zakoupení motorového vozidla od Úřadu práce ve Frýdku-Místku ze dne 17. 4. 2007, kopii pozvánky k vyšetření na den 11. 10. 1993, kopii lékařského posudku ze dne 21. 1. 2005, kopii protokolu o hlasování a kopii protokolu o jednání posudkové komise sociálního zabezpečení ve Frýdku-Místku ze dne 27. 7. 1978.

JUDr. Stanislav Gross ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 7. 7. 2010 v zastoupení Mgr. M. Š. uvedl, že podal krajskému soudu žádost o zproštění povinnosti ustanoveného advokáta z právního zastoupení, a to ze dvou důvodů: pro ztrátu nezbytné důvěry mezi klientem a advokátem, kterou dovozoval z e-mailu stěžovatelky ze dne 3. 5. 2010, a dále pro nečinnost stěžovatelky, která mu původně přislíbila dodání zdravotnické dokumentace a uvedení důvodů, proč nesouhlasí se závěrem v posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 30. 3. 2010, ale přes urgence tyto podklady nedodala, pročež JUDr. Stanislav Gross nemohl řádně realizovat její zastoupení. Dále JUDr. Stanislav Gross ve svém vyjádření uvádí, že není pravda, že by se nevyjádřil k e-mailu stěžovatelky, ve kterém jej žádala o ozřejmění případného střetu zájmů. Na tento e-mail reagoval dne 10. 5. 2010 avšak bez odpovědi ze strany stěžovatelky. Dále JUDr. Stanislav Gross uvádí, že není pravdivé tvrzení stěžovatelky, že nebyla informována o výzvě krajského soudu sp. zn. 17 Cad 107/2008 ze dne 7.4.2010. Tato výzva byla dle tvrzení JUDr. Stanislava Grosse předložena stěžovatelce na právní konzultaci dne 19. 4. 2010, což může potvrdit i advokátka Mgr. M. Š., která byla celé konzultaci přítomna. Dále JUDr. Stanislav Gross uvádí, že na této konzultaci bylo dohodnuto, že soudu bude zaslána odpověď, že stěžovatelka na žalobě trvá a důvody proč nesouhlasí se závěry posudkové komise budou soudu zaslány do desíti dnů. Podklady k tomuto vyjádření se dle tvrzení JUDr. Stanislava Grosse zavázala stěžovatelka dodat do týdne, což se však nestalo, a to ani po opakovaných telefonických výzvách. Stěžovatelka uváděla, že je nemocná, proto JUDr. Stanislav Gross vyžadoval potvrzení o nemoci, které však také nebylo dodáno. Dne 23. 6. 2010 JUDr. Stanislav Gross kontaktoval opět stěžovatelku s dotazem, zda-li je zdravotně v pořádku a za účelem prodiskutování dalšího postupu, tato výzva však zůstala ze strany stěžovatelky bez odpovědi. JUDr. Stanislav Gross dále potvrzuje, že mu byl zaslán stěžovatelkou e-mail, ve kterém byl odkaz na internetové stránky stěžovatelky. Na to však JUDr. Stanislav Gross stěžovatelku požádal o zaslání explicitního souhlasu se zpřístupněním jejích internetových stránek, aby tento mohl následně odeslat soudu. Na tuto zprávu však stěžovatelka opět nereagovala a souhlas nezaslala. V závěru svého podání JUDr. Stanislav Gross uvádí, že se na základě výše uvedeného domnívá, že stěžovatelka mu nedůvěřuje, uvádí ve svém vyjádření nepravdy a také dle jeho názoru neposkytuje jako klientka dostatečnou součinnost, takže dle jeho názoru nelze realizovat právní zastoupení. Ke svému vyjádření ke kasační stížnosti JUDr. Stanislav Gross přikládá kromě

plné moci pro zastupování Mgr. M. Š. též kopii záznamu o právní konzultaci ze dne 19. 4. 2010, kopii e-mailu ze dne 10. 5. 2010 (tento e-mail obsahuje vyjádření JUDr. Stanislava Grosse k dotazu stěžovatelky na případný střet zájmů), kopii e-mailu ze dne 23. 6. 2010 a kopii dalšího e-mailu ze dne 23. 6. 2010.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Krajský soud po podání kasační stížnosti postupoval ve smyslu § 108 odst. 1 s. ř. s. a předložil kasační stížnost s příslušnými spisy Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatelka je též zastoupena advokátem, i když ani případná absence zastoupení advokátem by v tomto případě podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nebránila meritornímu projednání kasační stížnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2009, č. j. 7 Azs 62/2009 - 69, dostupný z www.nssoud.cz.)

Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k meritornímu posouzení kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom považuje za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti se uplatňuje zásada koncentrace řízení, která neumožňuje Nejvyššímu správnímu soudu přihlížet v řízení o kasační stížnosti ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnit až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí (ust. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto nepřihlížel při rozhodování k námitkám a tvrzením účastníků týkajících se vývoje a dalšího průběhu zastupování mezi JUDr. Stanislavem Grossem a stěžovatelkou po dni, kdy bylo vydáno kasační stížností napadené usnesení, tedy po 20. 5. 2010. Nejvyšší správní soud také při rozhodování nepřihlížel k námitkám a tvrzením stěžovatelky, které směřovaly zejména k otázce, která je předmětem řízení vedeného u krajského soudu, ve kterém byl stěžovatelce zástupce soudem ustanoven a které se netýkaly předmětu řízení o kasační stížnosti. Předmětem řízení je přitom otázka zproštění soudem ustanoveného zástupce JUDr. Stanislava Grosse povinnosti zastupovat stěžovatelku.

Z obsahu kasační stížností napadeného usnesení krajského soudu a z vyjádření JUDr. Stanislava Grosse ke kasační stížnosti vyplývá, že žádost o zproštění zastupování stěžovatelky byla podána ze dvou důvodů. Prvním důvodem bylo neposkytnutí součinnosti ze strany stěžovatelky a druhým důvodem byla ztráta důvěry ve vztahu mezi klientem a ustanoveným zástupcem. Pokud jde o otázku neposkytnutí součinnosti ze strany stěžovatelky svému ustanovenému zástupci, ztotožňuje se zdejší soud s argumentací a odůvodněním krajského soudu. Podle názoru zdejšího soudu nebyl v době rozhodování krajského soudu dán skutečně závažný důvod pro zásah soudu v podobě zproštění ustanoveného advokáta povinnosti zastupovat stěžovatelku, protože tvrzené neposkytnutí součinnosti se v dané chvíli opíralo pouze o jeden exces, který navíc (jak uvádí krajský soud) mohl být způsoben nejistotou stěžovatelky ohledně vyřízení jejího již učiněného podání.

Dalším důvodem pro podání žádosti o zproštění povinnosti zastupovat stěžovatelku byla tvrzená ztráta důvěry. Jak vyplývá z odůvodnění usnesení krajského soudu i z vyjádření JUDr. Stanislava Grosse ke kasační stížnosti, tvrzená ztráta důvěry měla vyplývat z toho, že stěžovatelka se dne 3. 5. 2010 dotázala prostřednictvím e-mailu JUDr. Stanislava Grosse na případný střet zájmů, který by mohl existovat ve vztahu mezi ní a JUDr. Stanislavem Grossem. Tato obava stěžovatelky vyplývala z mediálních informací, že JUDr. Stanislav Gross byl zainteresován na záležitostech Třineckých železáren, a. s., případně společnosti MORAVIA ENERGO v době, kdy byl členem vlády, která rozhodovala o věcech Třineckých železáren, a. s. Stěžovatelka v tomto e-mailu výslovně uvádí, že informace médií sice bere s rezervou, ale i přesto svůj dotaz vznáší vzhledem k tomu, že právě dnešní Třinecké železárny, a. s., odpovídají za úraz, který jí podle jejího názoru přivodil plnou invaliditu. Nejvyšší správní soud považuje za nutné konstatovat, že jde o dotaz zdvořilý, který není vznesen nijak hanlivě či urážlivě, stěžovatelka z ničeho svého zástupce neobviňuje, navíc v tomto dotazu uvádí i jistou pochybnost o pravdivosti uvedených mediálních zpráv a taktéž uvádí, že se pouze chce ujistit z určité opatrnosti o neexistenci střetu zájmů. I v tomto ohledu se zdejší soud ztotožňuje s precizním odůvodněním krajského soudu, který konstatoval zdvořilost dotazu stěžovatelky a také to, že osoba, která v minulosti zastávala funkci takto vysoce postaveného ústavního činitele, si musí být vědoma zvýšeného mediálního zájmu, který s sebou tato funkce nevyhnutelně přináší, a také s tím spojeného rizika šíření zkreslených informací o své vlastní osobě, přičemž si tato osoba musí být vědoma i toho, že dopady tohoto zvýšeného mediálního zájmu se mohou projevovat v jejím běžném profesním životě i po skončení výkonu funkce ústavního činitele.

Stěžovatelka však ve své kasační stížnosti přináší jiný pohled na věc, který nebyl dle jejího názoru dostatečně zohledněn krajským soudem při jeho rozhodování. Jde o námitku stěžovatelky, že k narušení důvěry mezi ní a ustanoveným zástupcem JUDr. Stanislavem Grossem mělo dojít zejména tím, že JUDr. Stanislav Gross nereagoval, nechtěl reagovat či nebyl schopen reagovat na podezření, že zájmy klientky mohou být v rozporu s jeho zájmy nebo se zájmy jeho obchodních partnerů. Již samotnou skutečností „nereagování“ mělo podle názoru stěžovatelky dojít k narušení nezbytné důvěry mezi advokátem a klientem, a to bez ohledu na skutečnou důvodnost či nedůvodnost takového podezření.

Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že na e-mailovou zprávu stěžovatelky ze dne 3. 5. 2010, kterou se stěžovatelka ujišťovala o neexistenci případného střetu zájmů, reagoval JUDr. Stanislav Gross opět e-mailem dne 10. 5. 2010. V tomto e-mailu konstatuje, že vzhledem ke stěžovatelkou položené otázce se domnívá, že stěžovatelka má pochybnosti o jeho „nepodjatosti směrem k žalovanému“ a tyto její pochybnosti plně respektuje. Dále JUDr. Stanislav Gross v této e-mailové zprávě uvádí, že podle jeho názoru je pro spolupráci advokáta a klienta nezbytné, aby mezi nimi byla maximální důvěra a dále, že vzhledem k tomuto a dalším možným pochybnostem stěžovatelky po ukončení jí vedeného sporu, se domnívá, že bude vhodné, aby stěžovatelku zastupoval jiný advokát, se kterým bude vzájemná důvěra na vysoké úrovni. Dále JUDr. Stanislav Gross v této své reakci na dotaz stěžovatelky uvádí, že rozumí jejím pochybnostem a nechce, aby stěžovatelka měla pocit vnitřní nejistoty, kterého ji může jen těžko zbavit, a že o vzniklé situaci uvědomí i příslušný soud.

Na tomto místě se zdejšímu soudu jeví jako vhodné konstatovat, že žalovanou v probíhajícím řízení je Česká správa sociálního zabezpečení, nikoliv společnost Třinecké železárny, a. s. Proto vyvstává určitá pochybnost, zda by vůbec mohlo reálně dojít k tak intenzivnímu střetu zájmů ustanoveného zástupce JUDr. Stanislava Grosse a stěžovatelky, jakého se stěžovatelka zřejmě obává. Dále k relevantní právní úpravě: podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o advokacii *„je advokát oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost"*. Dle ust. § 19 odst.1 písm. e) téhož zákona je advokát povinen poskytnutí právních služeb odmítnout, jestliže *„zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, jsou v rozporu se zájmy advokáta nebo osoby advokátovi blízké"*. Ust. § 20 odst. 1 zákona o advokacii pak stanoví, že *„advokát je povinen smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, zjistí-li dodatečně skutečnosti uvedené v § 19"*. Z předestřené právní úpravy především vyplývá, že v případě, kdy by po ustanovení advokáta soudem byl skutečně dán střet zájmů mezi advokátem a klientem, je advokát povinen podat soudu návrh na zrušení svého ustanovení. Pokud by tak neučinil, může z tohoto opomenutí pro něj vyplývat právní odpovědnost předpokládaná zákonem o advokacii. Je tedy především zákonnou povinností samotného advokáta, aby chránil klienta před případným střetem zájmů postupem předpokládaným zákonem o advokacii.

V projednávaném případě stěžovatelka tvrdí ztrátu důvěry mezi ní a ustanoveným zástupcem plynoucí z toho, že ustanovený zástupce nereagoval přímou odpovědí na stěžovatelčinu obavu ze střetu zájmů. Přitom odpověď JUDr. Stanislava Grosse stěžovatelce opravdu neobsahuje explicitní vyjádření k existenci případného střetu zájmů a lze přisvědčit stěžovatelce, že tento fakt k upevnění důvěry ve vztahu advokáta a klienta nepřispívá. Z reakce JUDr. Stanislava Grosse na e-mail stěžovatelky je však zřejmé, že JUDr. Stanislav Gross již samotný dotaz stěžovatelky na případný střet zájmů vyhodnotil jako natolik intenzivní projev nedůvěry, že již samotná pochybnost takto stěžovatelkou vyjádřená odůvodňuje zproštění povinnosti zastupovat stěžovatelku ve smyslu ust. § 20 odst.2 zákona o advokacii, a proto také pravděpodobně již nepovažoval za nutné na dotaz stěžovatelky reagovat jinak než prostým sdělením, že z důvodu ztráty důvěry podá žádost soudu o zproštění povinnosti zastupovat stěžovatelku. Jak však vyplynulo z opakovaného vyhodnocení této situace provedeného nejprve krajským soudem a pak i Nejvyšším správním soudem, tento *dotaz* sám o sobě *nelze považovat* za tak závažné narušení důvěry mezi advokátem a klientem, aby odůvodňovalo zásah soudu spočívající ve zproštění povinnosti zastupovat stěžovatelku. Lze tedy předpokládat, že JUDr. Stanislav Gross bude na tento přímý avšak zdvořilý dotaz stěžovatelky reagovat napříště jasnějším sdělením, protože nyní, po opakovaně provedeném soudním přezkoumání, tomu již nemohou nijak bránit pochybnosti o tom, zda je i po vznesení tohoto dotazu stěžovatelkou vůbec ještě dán dostatečný standard důvěry mezi stěžovatelkou a jejím ustanoveným zástupcem JUDr. Stanislavem Grossem nutný ve smyslu zákona o advokacii pro pokračování v zastupování stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené a také na již nastíněné pochybnosti o reálnosti případného střetu zájmů, které vzbuzuje již sám fakt, že Třinecké železárny, a. s., vůbec

nejsou účastníkem řízení, pro které byl JUDr. Stanislav Gross stěžovatelce ustanoven jako zástupce, došel Nejvyšší správní soud k závěru, že v soudnímu přezkoumání podrobené fázi řízení nebyly objektivně dány reálné indicie, které by byly objektivně způsobilé vzbuzovat skutečně odůvodněnou obavu stěžovatelky z existujícího střetu zájmů a tak v podstatné míře narušovat vzájemnou důvěru mezi ní a JUDr. Stanislavem Grossem jako jejím zástupcem. Proto podle názoru Nejvyššího správního soudu ani není objektivně možné, aby v soudnímu přezkumu podrobené fázi řízení existovalo natolik intenzivní narušení důvěry mezi JUDr. Stanislavem Grossem a stěžovatelkou, že by odůvodňovalo tak razantní zásah soudu, jakým je zproštění povinnosti zastupovat stěžovatelku.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal v kasační stížností napadeném usnesení krajského soudu stěžovatelkou tvrzenou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ve smyslu ust.§ 103 odst.1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka dále tvrdila důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., který předpokládá tvrzení, že v projednávané věci existuje vada řízení spočívající v tom, že *„skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost“*. Tento stížnostní důvod se zcela zjevně vztahuje na případy, kdy krajský soud rozhodující ve správním soudnictví nezrušil soudnímu přezkoumání podrobené rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení před správním orgánem, ze kterého soudnímu přezkoumání podrobené rozhodnutí vzešlo, ač tak učinit měl, protože byly dány vady řízení před správním orgánem uvedené v tomto ustanovení s. ř. s. V projednávané věci však vydání kasační stížností napadeného rozhodnutí žádné řízení před správním orgánem nepředcházelo, neboť šlo pouze o procesní rozhodnutí krajského soudu vydané na základě žádosti JUDr. Stanislava Grosse o zproštění zastupování stěžovatelky podané až v řízení před krajským soudem. Proto stěžovatelkou tvrzený důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ani nemůže být v projednávané věci dán.

Posledním stěžovatelkou tvrzeným důvodem kasační stížnosti byl stížnostní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K problematice nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud již vyjádřil např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaného pod č. 133/2004 Sb. NSS, *„lze za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací*

důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny." Kasační stížností napadené usnesení krajského soudu tedy s ohledem na výše předestřenou judikaturu nelze považovat za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, neboť lze jednoznačně rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, jak bylo rozhodnuto a o jaké věci, kdo jsou účastníci řízení, kdo byl rozhodnutím zavázán, apod. Kasační stížností napadené usnesení krajského soudu též nelze považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Naopak lze konstatovat, že toto rozhodnutí je poměrně precizně odůvodněno - důvody pro postup soudu jsou tedy zcela jasně seznatelné a skutková zjištění, o která je opřeno, jsou srozumitelná a lze je považovat za dostatečná, jak vyplývá i z toho, co bylo již uvedeno výše.

Řízení před krajským soudem též nevykazovalo jiné vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatelka navíc v kasační stížnosti ani nespecifikovala, z jakých důvodů by podle jejího názoru mělo řízení před krajským soudem trpět jinou vadou, která způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že dle § 106 odst. 1 s. ř. s. musí kasační stížnost kromě obecných náležitostí obsahovat i vylíčení konkrétních skutečnosti, v nichž stěžovatel spatřuje naplnění důvodů, pro které lze kasační stížnost podat tak, jak jsou uvedeny v § 103 odst. 1 s. ř. s. Nedostačující je tedy toliko obecný odkaz na příslušný zákonný důvod kasační stížnosti uvedený v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. bez uvedení konkrétních pochybení, kterých se měl soud v předcházejícím řízení dopustit. Touto otázkou se zdejší soud v minulosti již opakovaně zabýval, a to např. v usnesení č. j. 6 Ans 7/2010 - 85, kde se mimo jiné uvádí:*„Namísto prostého odkazu na zákonné ustanovení, byl stěžovatel ve svém podání povinen uvést konkrétní skutečnosti a doplnit je svou právní argumentací, tj. vylíčit, jakých konkrétních kroků, úkonů a úvah se měl Městský soud v Praze dopustit v procesu vydání napadeného usnesení, a ozřejmit, proč se podle něj jeví jako nezákonné. V rámci takové právní argumentace se nelze spokojit pouze s takto obecně formulovanými námitkami, neboť ty ve světle ustálené a vnitřně jednotné judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou považovány za stížní důvody ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s.*"

Nejvyšší správní soud tedy neshledal ani stěžovatelkou tvrzenou nepřezkoumatelnost kasační stížností napadeného usnesení krajského soudu ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná a rozhodl tedy o kasační stížnosti tak, že ji v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto jí nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení, a žalovaná na jejich náhradu nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. právo (ostatně jí žádné náklady s tímto řízením nevznikly).

Stěžovatelce byl k ochraně jejích zájmů pro řízení o kasační stížnosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Ostravě zástupcem advokát JUDr. Kolja Kubíček v souladu s ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. V případě takovéhoto ustanovení advokáta platí hotové výdaje za zastupování a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatelky však hotové výdaje ani odměnu za zastupování v řízení u zdejšího soudu nevyčíslil, proto o nich bylo rozhodnuto na základě skutečností zřejmých ze spisu. Po prostudování spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že právní zástupce stěžovatelky uskutečnil podáním ze dne 15. 6. 2010 (které bylo soudu doručeno dne 16. 6. 2010) doplnění kasační stížnosti. Další doplnění kasační stížnosti provedl na výslovný písemný pokyn stěžovatelky její zástupce podáním ze dne 30. 7. 2010, které bylo soudu doručeno 2. 8. 2010. Z toho je tedy zřejmé, že ustanovený zástupce JUDr. Kolja Kubíček provedl ve věci úkony doplnění kasační stížnosti celkem dvěma podáními. Podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu náleží mimosmluvní odměna za každý z úkonů právní služby v citovaném ustanovení uvedených. Podání písemného doplnění kasační stížnosti z 15. 6. 2010 a ze dne 30. 7. 2010 je úkonem, za který náleží advokátu odměna podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Výše mimosmluvní odměny se pak stanoví podle sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby a podle počtu úkonů právní služby, které advokát ve věci vykonal (§ 6 odst. 1 advokátního tarifu), přičemž v projednávané věci šlo o dva úkony právní služby. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci stěžovatelky odměnu za dva úkony právní služby po 500 Kč (§ 7 a § 9 odst. 2 advokátního tarifu - sazba mimosmluvní odměny činí ve věcech důchodového pojištění, o které se v daném případě jedná, částku 1000 Kč, takže odměna za úkon činí 500 Kč). Kromě mimosmluvní odměny náleží ustanovenému zástupci stěžovatelky též náhrada hotových výdajů podle § 13 advokátního tarifu, a to v projednávané věci za dva úkony právní služby, která činí dle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu 600 Kč. Ze spisu nebylo zjištěno, že by ustanovený zástupce stěžovatelky byl plátcem daně z přidané hodnoty. Ustanovenému zástupci stěžovatelky tedy náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 1600 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. září 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu